

2. februar 2009

Samlenotat vedr. rådsmødet (ECOFIN) den 10. februar 2009

Dagsorden, 1. udgave

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 19.-20. marts 2009
 - a) Den europæiske økonomiske genopretningsplan
- *Orienterende debat*
 - b) Key Issues Paper
- *Orienterende debat*
 - c) (evt.) Review af det indre marked
- *Rådskonklusioner*
 - d) Nedsat moms
- *Politisk drøftelse*
KOM(2008) 428
2. (evt.) Anti-svigsaftale med Liechtenstein
3. Revisionsrettens årsberetning for 2007
- *Rådshenstilling*
- FF 4. Revidering af E-pengedirektivet
(ikke på dagsorden for kommende ECOFIN)
KOM(2008) 627
5. Eventuelt
6. Siden sidst
- *Ingen punkter*

Der fremsendes dokumenter vedrørende følgende dagsordenspunkter, som skønnes at vedrøre Erhvervsudvalgets ansvarsområde:

- FF 4. Revidering af E-pengedirektivet
(ikke på dagsorden for kommende ECOFIN)
KOM(2008) 627

Dagsordenspunkt 4: Revidering af E-pengedirektivet (Forslaget er ikke på ECOFIN's dagsorden for den 10. februar 2009, men vil muligvis blive vedtaget på et kommende Rådsmøde)

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til nyt e-pengedirektiv for dels at tydeliggøre definitionen af elektroniske penge og af anvendelsesområdet for direktivet dels at skabe konsekvente retlige rammer for tilsynsordning, undtagelsesregler og regler til bekæmpelse af hvidvask af penge. Hensigten med forslaget er at fremme udbuddet og anvendelsen af e-penge.

KOM(2008)627

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har den 9. oktober 2008 fremsat forslag til et nyt direktiv om e-penge, der erstatter det eksisterende e-pengedirektiv 2000/46/EF.

E-penge er et elektronisk betalingsmiddel, hvor der på f.eks. et "plastikkort", en chip eller på en browser kan lagres et beløb, som kan anvendes til betaling hos andre end hos "kortets" eller chippens udsteder. E-penge ventes typisk benyttet i stedet for mønter ved små beløb (kiosker, bagere, telefoni) eller ved tilbagevendende betalinger, f.eks. kantiner eller trafikskaber. Når kortet anvendes til køb af en ydelse, vil sælgerne af ydelsen modtage betaling fra udstederen. En væsentlig forskel i forhold til eksempelvis dankortet er at betalingen sker direkte og dermed ikke skal gennem en EDB-central for at blive registreret og godkendt.

Forslaget vil eksempelvis give mulighed for, at trafikskaber kan udstede e-penge og kombinere betalingsmidlet med andre faciliteter, så kortet – via registrering ved passagerens på- og afstigningssted – både vil kunne beregne rejsens pris og kunne anvendes til betaling.

Kommissionens forslag sigter på at fremme oprettelsen af e-pengeinstitutter og dermed udstedelse af e-penge.

Det nuværende direktiv blev vedtaget for 8 år siden på baggrund af et ønske om at bane vejen for en effektivisering af betalingsformidlingen ved at give andre end kreditinstitutter mulighed for at udstede elektroniske penge for at øge udbuddet af e-penge. Direktivet har dog ikke haft den ønskede effekt, idet langt færre udbyder e-penge end ventet¹. I Danmark findes i dag ingen autoriserede udstedere af elektroniske penge, men 10 selskaber udsteder elektroniske penge efter en undtagelsesbestemmelse, der tillader udbud i begrænset omfang uden autorisation.

¹ I EU er der indberettet oplysninger om 20 tilladelser til fuldt autoriserede udstedere af e-penge, og 127 enheder, der udsteder elektroniske penge i henhold til en undtagelsesbestemmelse (dvs. at det har så begrænset et omfang, at der ikke kræves en egentlig tilladelse hertil).

Ifølge Kommissionen skyldes det begrænsede udbud af e-penge bl.a. flere uhensigtsmæssigheder i det nuværende direktiv. Det gælder:

- 1) en uklar definition af e-penge og direktivets anvendelsesområde
- 2) inkonsekvens i de retlige rammer (bl.a. ift. betalingstjenestedirektivet², der er i færd med at blive implementeret) herunder en uforholdsmæssig omfattende tilsynsordning, uensartede undtagelsesregler og uforholdsmæssige omfattende regler ift. at bekæmpe hvidvaskning af penge.

Kommissionen adresserer disse elementer i det nye forslag.

Efter forslaget defineres elektroniske penge ved ”en pengeværdi, som repræsenteret ved et krav på udstederen, der er lagret elektronisk og udstedt efter modtagelse af midler og som tjener til at gennemføre betalingstransaktioner ...⁽³⁾... og som accepteres af andre fysiske eller juridiske personer end udstederen”.

Kommissionen vurderer, at det nuværende krav til startkapital ikke står mål med den risiko, en udsteder af elektroniske penge løber. Det foreslås, at kapitalkravet sænkes fra 1 mio. euro til 125.000 euro. Egenkapitalen må aldrig være mindre end startkapitalen.

Efter forslaget skal forbrugeren til enhver tid have ret til at få indløst elektroniske penge, og det skal ske omkostningsfrit ved indløsning på aftalens udløbsdato. Hvis der indløses før kontraktens udløb, kan udsteder afkræve indehaver et gebyr, der svarer til omkostningerne forbundet med gennemførelsen af transaktionen. Gebyrets størrelse skal være nævnt i en kontrakt mellem udsteder og indehaver.

Kommissionen vurderer, at reglerne, der skal forhindre misbrug i form af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme, i forhold til e-pengeydelser er for omfattende givet risikoen for misbrug, og at det begrænser udbuddet af ydelserne. Kommissionen foreslår at de forenklede regler om kundelegitimation i hvidvaskningsdirektivet⁴ også finder anvendelse i relation til udstedere af elektroniske penge.

Det forrige og nuværende formandskab har foreslået, at indehaverne af e-penge beskyttes ved, at overføre eller tilpasse de tilsvarende bestemmelser i betalingstjenestedirektivet, herunder at udstederne skal anbringe de midler, der er modtaget som grundlag for udstedelsen af e-pengene i sikre og likvide aktiver. Modtagne midler må eksempelvis ikke anvendes til udlånsvirksomhed, der ikke er forbundet med e-pengeudstedelsen. Genindløsningskravet foreslås gjort til et ubetinget krav for indehaverne af e-penge.

² Direktiv 2007/64/EF

³ Sidstnævnte defineres i betalingsdirektivet (2007/64/EF art.4 nr. 5.)

⁴ Direktiv 2005/60/EF

Hjemmelsgrundlag

Forslaget er fremsat på grundlag af Traktatens art. 95, stk. 1. Vedtagelse sker efter art. 251 – fælles beslutningstagning.

Nærhedsprincippet

Regeringens vurdering er, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Forslaget er fremsendt til Europa-Parlamentet. Europa-Parlamentet forventes at afgive udtalelse om forslaget i marts eller april 2009.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Direktivet om e-penge er gennemført i lov om finansiel virksomhed - §§ 308-333. Lov om finansiel virksomhed – samt muligvis den kommende lov om betalings-tjenester - skal ændres.

Lov om finansiel virksomhed § 311 indeholder regler om genindløselighed af elektroniske penge. Efter den eksisterende bestemmelse kan ihænde-haveren af elektroniske penge i gyldighedsperioden og i op til 1 år efter gyldighedsperiodens udløb anmode udstederen eller det udstedende pengeinstitut om at få restbeløbet indløst til pålydende i mønter og sedler eller ved overførsel til en konto i et pengeinstitut uden andre omkostninger end dem, der er nødvendige for at gennemføre transaktionen. Betingelserne for genindløselighed skal endvidere klart fremgå af aftalen mellem udstederen og ihænde-haveren. I aftalen kan fastsættes, at beløb under 25 kr. ikke kan genindløses.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget ventes ikke at have statsfinansielle konsekvenser. I forhold til tilsynsind-satsen søger forslaget at tilnærme tilsynsreglerne til de regler, der findes i beta-lingstjenedirektivet. Tilsynet vil - som det er tilfældet i dag - kunne opkræve brugerbetaling ved tilsyn hos registrerede e-pengeinstitutter. Da der ikke findes registrerede e-pengeinstitutter i Danmark i dag opkræves ikke betaling.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Internationale undersøgelser viser, at der er store samfundsmæssige besparelser forbundet med at benytte e-penge frem for fx kontanter.

En lettere adgang til at udstede e-penge vil gøre det mere attraktivt for virksomheder at begynde at udbyde e-penge og kombinere betalingsmidlet med andre faciliteter. Det vil kunne give besparelser i forhold til håndteringen af kontanter med små beløb og kunne øge effektiviteten mere generelt, jf. eksemplet med transportsektoren.

En fordel for forbrugeren ved et større udbud af e-penge kan være tidsbesparelser og øge fleksibilitet ved betaling af små beløb i forhold til både kontanter og be-

talingskort som dankortet. Et øget udbud af e-pengeprodukter vil endvidere øge konkurrencen blandt udbydere af betalingstjenester til gavn for forbrugerne.

Høring

Forslaget har været i høring i EU-specialudvalget for den finansielle sektor.

Nationalbanken, Telebranchen og Finansrådet har fremsendt bemærkninger.

Nationalbanken hilser Kommissionens forslag velkommen. Udbredelsen af e-penge har udviklet sig trægere end forventet. Det kan skyldes, at udviklingen af den bagvedliggende teknologi først for nylig har givet grobund for denne type produkter, men det kan også være en følge af for strenge tilsynskrav i det nuværende direktiv. Det er derfor positivt, at forslaget til et revideret e-pengedirektiv i højere grad vil bringe disse krav i overensstemmelse med de forbundne risici. Forslaget bidrager ligeledes til at sikre en konsistent lovgivning for e-pengeinstitutter og betalingsinstitutter.

Telebranchen støtter, at e-pengedirektivet tilpasses til direktivet om betalingstjenester. Telebranchen peger på, at de gældende regler om genindløselighed fungerer tilfredsstillende, og at de foreslåede regler om genindløselighed vil medføre administrative byrder for branchen.

Det er Finansrådets opfattelse, at det gældende direktiv ikke hindrer udviklingen af e-penge, og at der i Danmark ikke har været en efterspørgsel efter e-penge. Forslaget bør ses i en snæver sammenhæng med direktivet om betalingstjenester. Finansrådet sætter spørgsmålstegn ved de foreslåede kapitalkrav. Reglerne om genindløselighed bør udformes enkelt, så reglerne ikke hæmmer udbredelsen af e-penge.

Der er endvidere fremsendt en række tekniske bemærkninger til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Der er sendt grundnotat den 19. november 2008.

Holdning

Regeringens holdning

Regeringen støtter en effektivisering af betalingsformidlingen og indførelse af betalingsformer, der letter betalingsformidlingen og/eller gør betalingsformidling billigere.

Andre landes holdninger

Nogle lande ønsker at forbeholde udbredelsen af e-penge til banker.